

tere; et generatim in materia beneficiali nihil eorum quae sunt liberalitatis et gratiae agere potest.

104. Causas matrimoniales et criminales, irregularitates et suspensiones ex occulto crimine provenientes, relaxare et a casibus ab Episcopo reservatis, absolvere, sine speciali licentia aut facultate nequit.

105. In difficilioribus gravioribusque negotiis, nihil agat inconsulto Episcopo.

CAPUT IX.

De Promotore Fiscali.

106. Promotoris Fiscalis munus est, Ecclesiae iura tueri et promovere; in quo si negligenter se gerit, atque ex eius culpa per dioecesim et in clero libere grassentur vitia et scandala, ipsi coram Supremo Iudice Christo, imputabitur collapsa disciplina, legum conculcatio et animarum perditio.

107. Officium antea non exercent, quam in manibus Episcopi, vel eius secretarii iuret velle sese in omnibus fidelem praeberere, Dei honori et animarum saluti prospicere, immunitatem ecclesiarum et bona et ministros defendere, causas ecclesiasticas prosequi, Ecclesiae et Episcopi iura propugnare per documenta, testes et probationes congruentes.

108. Ad hoc officium eligatur sacerdos probatae vitae, iuris peritus, zelator domus Dei, christiana prudentia, mansuetudine et fortitudine praeditus.

109. Promotoris est in causis quibus officium interponit, formalitatum omnium in iure praescriptarum strictam observantiam vigilantissime curare.

110. In causis ex instantia partis sequutis officium non exercent, nisi de mandato iudicis, exceptis Indorum causis.

CAPUT X.

De Vicariis Foraneis.

111. Episcopus aptioribus in locis suae dioecesis Vicarios Foraneos instituere potest, qui iuxta delegatam potestatem, minora ac frequentiora negotia expediant ad accuratam disciplinae observantiam.

112. Vicarii Foranei, ad nutum Episcopi et intra iuris canonici limites, facultates habent. Sedulo igitur tenori illarum attendant, ne aliquid contra vel praeter mandatum Praesulis agant.

113. Vigilare ex officio tenentur vitae et moribus tum laicorum tum clericorum in suo degentium districtu, necnon observantiam sacrorum canonum, decretorum provincialis et dioecesanae synodi, et episcopalium mandatorum promovere. Et in rebus gravioribus ad Episcopum vel Vicarium Generalem recurrant.

114. Omni qua possint modestia et charitate, prudentique zelo abusus et excessus eliminare curent, fideliterque de omnibus Episcopo referant.

115. Munus accipientes professionem fidei emittere debent, simul ac iuramentum praestare de illo recte ac fideliter implendo.

CAPUT XI.

De Parochis.

116. Parochi, licet ad tempus fuerint nominati, antequam paroeciae possessionem capiant, professionem fidei in manibus Episcopi, vel, eo impedito, in manibus eius Vicarii facere tenentur.

117. Praecepto divino praescriptum est omnibus qui curam animarum gerunt, suas oves cognoscere, pro

iis sacrificium offerre, verbi divini praedicatione, sacramentorum administratione ac bonorum omnium operum exemplo pascere; miserabilium etiam personarum curam habere, et cetera munia pastoralia absolvere.

118. Personaliter in parochia residere quam maxime tenentur; residentia vero non materiali et otiosa, sed formali et laboriosa.

119. Per se ipsos, nisi causa canonica impediatur, tenentur Missam *pro populo* sibi commissio celebrare, etiam in festis suppressis.

120. Cum iustis de causis a sua parochia abierint, ubi actu commorentur, *pro populo* celebrare poterunt, alio sacerdoti commendando missae celebrationem et Evangelii praedicationem in sua ecclesia.

121. Verbum salutis ad populum habere iure divino tenentur; et hoc praecipue faciant diebus dominicis et festis solemnibus; tempore autem ieiuniorum, Quadragesimae et Adventus Domini, quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportere duxerit Episcopus, divinam legem annuntient.

122. Praesertim diebus dominicis et festis, pueros fidei rudimenta docere diligenter curabunt.

123. Omnibus dominicis diebus, inter missarum solemnium, festa occurrentia et ieiunia de praecepto, suis fidelibus annuntiare non omittant.

124. Ad praedicandum verbum divinum non admittant sacerdotes nisi approbatos ab Episcopo vel ab eius Vicario.

125. Parochi hasce aliasque proprii muneris obligationes fideliter servent. Fideles autem quos in mandatis Domini delinquentes, atque a veritatis via et iustitiae aberrantes invenerint, eos in spiritu lenitatis et mansuetudinis, paternis monitis et consiliis corri-

pere curent, eosque arguere, obsecrare, increpare, sed in omni bonitate, patientia et doctrina, cum saepe plus erga corrigendos agat benevolentia quam austeritas, plus exhortatio quam comminatio, plus charitas quam potestas.

CAPUT XII.

De Vicariis seu Coadiutoribus parochialibus.

126. In nostra Provincia, Sacerdos, parochi adiutor in oppido parochiali, vicarius dicitur; si vero in alio oppidulo residens, parochi functiones adimpleat, dicitur etiam vicarius vice-parochus (vulgo, *teniente de cura*). Uterque sub parochi potestate sunt

127. Potestatem spiritualem habet vicarius, sed cum limitationibus de iure, vel quae in eius nominatione exprimentur, ac proinde subdelegare nequit. In assistentia autem matrimoniorum legitima delegatione omnino indiget.

128. Sine expressa parochi licentia, vicarius promoveri non potest missarum solemnitatem, pia exercitia, congregationum vel confraternitatum erectionem earumque directionem, nec eleemosynarum collectionem aut distributionem.

129. Vicarii obedientiam et venerationem parochi praestare debent, ut debitus ordo servetur, et omnis discordia devitetur.

130. Vicarius in oppidulo residens, seu vice-parochus, tenetur insuper gregem ibidem pascere tamquam pastor verbi divini praedicatione et sacramentorum administratione, secundum parochi instructiones, ac demum emolumentorum et expensarum rationes parochi reddere.

CAPUT XIII.

De Sacristis Maioribus.

131. Cultus splendorem, divinorum solemnitatem officiorum, templorum ornatum, ac indumentorum decorem promovere, vasorumque nitorem et conservationem Sacristae Maioris est: qui sacerdos vel saltem clericus in maioribus ordinibus constitutus esse debet.

132. Sacristae Maioris obligationes sunt: Hostias per se ipsum diligentissime conficere aut saltem in his conficiendis adesse; omnia quae ad sacrosanctum Missae sacrificium spectant, rite et accurate disponere; edicta, ecclesiasticas censuras, denuntiationes, publicationesque matrimoniales et ordinandorum legere; superioribus denuntiare eos qui negligunt missas, anniversaria, festa, aliasque pias fundationes solvere. Haec, servata proportione, et habita ratione conditionis clericalis vel laicalis in unoquoque officiali, minoribus etiam sacristis applicari debent.

CAPUT XIV.

De Capellanis et ceteris clericis.

133. Sacerdotes qui ad sacrum ministerium deputantur in collegiis, hospitalibus, carceribus, templis, et ruralibus sacellis, capellani dicuntur, quorum facultates pro locis et institutionum natura ab Episcopis determinantur et sub parochorum vigilantia exerceri solent.

134. Qui in hospitalibus, orphanotrophiis et carceribus sacra ministrant, omni charitate et diligentia invigilent et pro viribus adlaborent, ut qui temporali afflictione praemuntur, animae salutem in tuto positam habeant. Aegrotos, detentos et orphanos saepe invisent

et christianis adhortationibus solentur; rerum fidei ignaros de necessariis ad salutem patienter instruant, puerisque paterna cura religionis rudimenta tradere non omittant.

135. Matrimoniis assistere non possunt, nisi a parcho pro unoquoque casu delegationem accipiant. Quoad cetera sacramenta et sepulturas, stent tenori facultatum ab Episcopo acceptarum.

136. Ad divini cultus splendorem augendum fideliumque devotionem excitandam, optamus ut omnes clerici, etiam in minoribus ordinibus constituti, nisi legitime impediti fuerint, Missae conventuali cathedralis vel parochialis ecclesiae, dominicis et diebus festivis, intersint, superpelliceo induti.

137. Denique, omnibus capellanis quam maxime commendamus confessionali assistentiam, praesertim diebus festis, dummodo rite adprobati sint, nec non reverentiam proprio parcho, aliasque ecclesiasticas virtutes quibus Deo placere possint et proximo aedificationi esse.

CAPUT XV.

De Regularibus utriusque sexus.

138. Ex solo facto violentae expulsionis ac dispersionis religiosorum, iura ac privilegia regularium non amittuntur, quemadmodum neque eorum obligationes relaxantur; quia *quae contra ius fiunt, debent utique pro infectis haberi*¹. Et Pius VI de religiosis dispersis aiebat: *Quisquis debet versari in saeculo, memor vocationis suae eiusque tenax disciplinae et vitae regularis, cui se*

¹ Reg. 64, in Sexto.

*pridem adscripserit. Vota sollemnia, quae semper firma semperque immota permanebunt, custodiat et servet*¹.

139. Igitur religiosi quomodocumque dispersi eorumque moderatores prae oculis habeant declarationes, instructiones et praescriptiones S. Poenitentiariae 22 Iunii 1866 et 18 Aprilis 1867 et decretum S. Congregationis super disciplina Regulari diei 5 Augusti 1872.

140. Quoad parochos et parochias Regulares, standum est canonicis praescriptionibus, praesertim Constitutioni *Firmandis* Benedicti XIV an. 1744.

141. In admissione Regularium ad Ordines et in dimissione vel expulsionem eorumdem a proprio Instituto, diligentissime serventur canonica praescripta, praesertim decretum *Auctis admodum* editum die 4 Nov. 1892.

142. Circa confessarios monialium et sororum prae oculis habeantur et fideliter serventur Constitutio *Pastoralis curae* Benedicti XIV diei 5 Augusti 1748, decretum *Quemadmodum* S. Congregationis Episcoporum et Regularium, editum die 17 Decembris 1890, aliaeque S. Sedis praescriptiones.

143. Quoad alia quae respiciunt Regulares, Moniales et Instituta votorum simplicium, Ordinarii et Moderatores regulares prae oculis habeant ceteras leges et instructiones S. Sedis, quae facile legi possunt in *Collectanea S. C. Ep. et Reg.* et in *Collectanea S. C. de Prop. Fide.*

¹ Breve *Ex litteris*, pridie Idus Aprilis 1782.

TITULUS III.

DE CULTU DIVINO.

CAPUT I.

De sacrosancto Missae sacrificio.

144. Maxima cura adhibenda est, ut sacrosanctum Missae sacrificium omni religionis cultu ac veneratione celebretur. Et praesertim qui Christo ministrat oportet primo carere variarum illecebris voluptatum, vitare internum corporis animique languorem, ut Corpus et Sanguinem Christi digne ministret. Probet igitur seipsum Sacerdos, ne iudicium sibi manducet et bibat, non diudicans Corpus Domini.

145. Sacerdos hoc tremendum celebraturus mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in altari offertur, rite praeparet animam suam devota meditatione et oratione, consuetasque preces recitare non omittat. Sacrisque peractis, gratias Deo devotissime agat, et recitet pariter consuetas orationes.

146. Sacerdos peracta praeparatione et sacris vestibus indutus, nemini colloquatur, nec loquentibus aures praebeat, et ad altare accedens, graviter et modeste procedat.

147. Sacerdotes Missam iuxta ritum, modum ac normam, quae per Missale Romanum traduntur decan-
Concil. Mechoacan.